

קונטרס

י'קרא דמלכא המבואר

מכבוד קדושת מרן
בעל היקרא דמלכא זיע"א

פרשת ראה

עם ביאור משולב על דברי קדשו
והוספת ציונים והערות

נערך ע"י הרב"ג ר' אברהם זילבר שליט"א
בן מורנו ראש הישיבה שליט"א

כל הזכויות שמורות

למכון "מעיינות הרים"

להוצאת ספרי הצה"ק לבית זוועהיל
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

רח' האדמו"ר רבי שלמה מזוועהיל, בית ישראל

ת.ד. 5088 ירושלים 91050

טל: 052-7646061 פקס: 02-5326464

דוא"ל: 5326464@gmail.com

יו"ל בסיוע הצה"ק זוועהיל

עיצוב ועימוד:

סוף פסוק – 0583256900

**סוף
פסוק**

בסוף, עימוד טוב קבע

פרשת ראה

ראה תשי"א

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעו וגו' והקללה אם לא תשמעו וגו'. צריך להבין, א'. אומרו ראה לשון יחיד ולפניכם לשון רבים. ב'. תשמעו, שאין זה התכלית, כי אם העשי' והקיום. ג'. והקללה שהוא נותן ח"ו הרי אין יוצא מאתו הרעות רק הטוב (ראה איכה ג, לח ובתרגום שם). ד'. אצל הברכה אומר אשר ואצל הקללה אומר אם.

ביאורים

להבין כמה נקודות, א'. אומרו ראה לשון יחיד ולפניכם לשון רבים. ב'. מה שאמר הכתוב 'תשמעו', שלכאורה צ"ב מה המעלה הגדולה בשמיעה עבורה תבוא הברכה, והרי השמיעה לבדה אין זה התכלית, כי אם העשיה והקיום של התורה והמצוות, ואם כן הוי ליה למימר את הברכה אשר תעשו או תקיימו את מצוות ה'. ג'. איך המשיך ואמר 'והקללה', דמשמע שהוא נותן קללה ח"ו, והרי מקרא מלא נאמר באיכה (ג, לח), שאין יוצא מאתו יתברך הרעות רק הטוב^א, ואם כן איך אמר שהקב"ה כביכול נותנה. ד'. מדוע אצל הברכה אומר 'אשר תשמעו' ואצל הקללה אומר 'אם לא תשמעו'.

מזקדק כמה דקדוקים בכתוב • בעת הבריאה הקב"ה נמלך בנשמות הצדיקים • בתחילה עלה במחשבה לבראותו בדין ושיתוף הרחמים הוא המליצת זכות של הצדיקים • לכך הצדיקים מקיימי העולם והזמן • ראה אנכי מכוון על התורה הק' • האדם צריך לבחור איך למלא את זמנו והאם להמשיך בו ברכה ולקדשו כמו שבת קודש • מצוה גוררת מצוה ולכך כל מצוה יש בה ברכה - מצוה נוספת וההיפך ח"ו.

פרשתנו פותחת בכתוב (יא, כו-כח): **רִאֵה אֲנֹכִי נָתַן לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה. אֵת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹת ה', אֲלֵהֶיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם וְהַקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמָעוּ אֶל מִצְוֹת ה' אֲלֵהֶיכֶם וגו'.** ולכאורה צריך

ציונים והערות

הדרך וידבר אלהים פי' דבר אתו משפט, ומה הוא המשפט כי טענו טענה הנשמעת ואמר אני ה', פי' איך אתה מייחס לי מדה רעה בר מין, ותאמר אלי למה הרעתה, והלא אני ה' ומדתי מדת החסד והרחמים וטוב אני לכל, וכמו שכן אמר הנביא (איכה ג) מפי עליון לא תצא הרעות כי אם הטובות, ומה שאמר שם והטוב, הוא על בחינת פרט טוב אחד שהוא להיות אדם צדיק לא 'גזור' ה' דבר כן אלא ביד כל אדם לבחור בטוב. ותמצא שבכל פעם

א. ז"ל הכתוב: 'מפי עליון לא תצא הרעות והטוב'. וראה תרגום יונתן שם: 'מפי אלהא לא תיפוק בישתא, אלהן על ברת קלא רמיזא, בגין חטופין דאתמליאת ארעא, ובעידן דבעי למגור טובא בעלמא מן פום קודשא נפקא'. תרגום: מפי האל לא תצא רעה כי אם על בת קול רמזה, בעבור אנשי חמס שנתמלאה הארץ, ובעת שמבקש לגזור טוב בעולם מפי הקודש יוצאת. וראה עוד אור החיים הק' ריש פרשת וארא (שמות ו, ב): 'עוד יצאה על זה

הענין ידוע (ב"ר ח, ז), שכשברא הקב"ה את העולם נמלך בנשמותיהם של צדיקים, והם הסכימו על הבריאה, היפך המלאכים (שם ו) שאמרו מה אנוש כי תזכרנו (תהלים ח, ה), וגם ידוע (רש"י בראשית א, א) שבתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד וראה שלא תתקיים ושיתף למדה"ר. ואי' בספרים (עי' נועם אלימלך פר' בחוקת) שזה ענין מדת הצדיקים שבכל דור שהם ממליצים בעד כלל

ביאורים

המלאכים היו באותה שעה נגד הבריאה. וגם ידוע מה שאמרו חז"ל (רש"י בראשית א, א) שבתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין, וראה שלא תתקיים ושיתף למדת הרחמים. ואיתא בספרים (עי' נועם אלימלך פר' בחוקת)¹, שזה ששיתף מדת הרחמים, הכונה על ענין מדת הצדיקים שבכל דור, שהם ממליצים בעד כלל ישראל בכל עת צרה וצוקה

ויש לבאר הענין, דהנה ידוע מה שאמרו חז"ל במדרש (ב"ר ח, ז), שכשברא הקב"ה את העולם נמלך בנשמותיהם של צדיקים, והם הסכימו על הבריאה². ואם כן נשמותיהן של הצדיקים היו היפך המלאכים שהתנגדו לבריאה ואמרו, **מָה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֵנוּ** (תהלים ח, ה)³, דנשמות הצדיקים שהיו כמוסות עמו קודם הבריאה חפצו בבריאה, ואילו

ציונים והערות

ח מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, הדא עקתא להן מבריא, אמר להון א"כ צונה ואלפים כלם וגו' למה נבראו, צפור שמים ודגי הים למה נבראו, משל למלך שהיה לו מגדל מלא כל טוב ואין לו אורחים מה הנאה יש למלך שמלאו, אמרו לפניו רבוננו של עולם (תהלים ח) ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ עבד מה דהני לך'. ד. ז"ל הסה"ק נועם אלימלך (פרשת בחוקת): 'והצדיק הזה הוא שותף להקדוש ברוך הוא שהקדוש ברוך הוא גוזר והצדיק מבטל, וזהו מתחילה עלה במחשבה לבראות במדת הדין, דהקדוש ברוך הוא אלהא קשוט וקושטא ברא עלמא, שאם יחטא האדם יענש ח"ו, וראה שאין העולם מתקיים, רוצה לומר שהשם יתברך ברוך הוא ברא עלמא להטיב לברואים, ראה זה מתחילה שלא יתקיים זה ע"פ מדת הדין פירוש העולם של מדת הדין לא יתקיים, כי הצדיק יבטלם בכח תפלתו, וכך היתה הבריאה מתחילה, שיהיה מדת הדין והצדיק יבטלו, ונמצא אין שינוי, וזהו שתפו למדת הרחמים, פירוש שברא הצדיקים שהם שותפין, שהקדוש ברוך הוא גוזר והצדיק מבטל, וזהו כל דיין דמפקין מיניה ממונא בדינא לאו דיינא הוא, דממונא הוא רמז על השפעות שהצדיק ממשיך בקדושתו, ואם ח"ו יש איזה מונע המפקיע

שיזכיר ה' זכרון תשלום הרע לעושי רשעה, ידקדק לומר (ש"א כד) כי מרשעים יצא רשע, וכן הוא אומר (ירמ' ב') תיסרך רעתך, (ישעי' ס"ד) ותמוגנו ביד עונינו, (איוב ח') וישלחם ביד פשעם, מה שאין כן הטוב (תהלים פ"ה) ה' יתן הטוב, (שם קמ"ה) טוב ה' לכל'. וראה עוד פירוש רש"י באיכה שם שהביא מדרש (איכ"ר ג, מ): 'אמר רבי יוחנן מיום שאמר הקדוש ברוך הוא (דברים ל) ראה נתתי לפניך את החיים ואת הטוב וגו' לא יצא רעה וטובה מפיו, אלא הרעה באה מאליה לעושה רע והטוב לעושה טוב, לפיכך מה יתאונן למה יתרעם האדם אם לא על חטאיו'. ב. ז"ל המדרש: 'רבי יהושע דסכנין בשם רבי שמואל אמר, בנפשותן של צדיקים נמלך הה"ד (דברי הימים א ד) המה היוצרים ויושבי נטעים וגדרה עם המלך במלאכתו ישוב שמה, המה היוצרים, על שם ויצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה, יושבי נטעים, על שם ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדם, וגדרה, על שם (ירמיה ה) אשר שמתי חול גבול לים, עם המלך במלאכתו ישוב, עם המלך מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ישוב נפשות של צדיקים שבהן נמלך הקדוש ב"ה וברא את העולם'. ג. כן מבואר שם במדרש פיסקא לפני כן (ב"ר ח, ו): אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא רבון העולם (תהלים

ישראל בכל עת צרה וצוקה ל"ע ובתפלתם ותחנונם העולם קיים שהם ממתיקים כל הגזרות והדינים, וזה בחי' שיתף למדה"ר שתתקיים העולם שמבטלים כל גזרות קשות, נמצא שהם מקיימין העולם והיום שלהם ולהם ניתן הזמן ולהם ניתן הברכה וגם הקללה והיכולת להפכה לברכה ומדת הדין למדת הרחמים.

כי אנכי היינו התורה, ובו מלוכש הקב"ה כביכול, כי אורייתא וקוב"ה חד (זוה"ק ח"ג עג.), **נותן לפניכם, בחי' ניתן לפניכם, ראה לשון הבנה, כי כל הצדיקים שבכל דור לפי הבנתם הם רואים המתנה שניתן באנכי.**

ביאורים

ותחנוניהם, ובזה מתורץ הקושיא הג' איך יתכן שיש קללה היורדת משמים, דחס ושלום אין זה קללה אלא מדת הדין שהצדיקים ממתיקים אותה בכח תפילתם.

והוא שאמר הכתוב: **יְרֵאָה אֲנֹכִי נָתַן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה. אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת ה' אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה אֹתְכֶם הַיּוֹם, וְהִקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת ה' אֱלֹהֵיכֶם,** כי 'אנכי' היינו התורה הקב"ה, ובו מלוכש הקב"ה כביכול, כי כבר אמרו חז"ל (זוה"ק ח"ג עג.): **'אורייתא וקוב"ה חד'**, והמשיך ואמר **'נותן לפניכם' היינו הצדיקים, הזוכים ללמוד ולחדש בתורה בחינת 'ניתן לפניכם'**,¹ והדגיש מתחילה ואמר **'ראה' לשון הבנה**, כי כל הצדיקים שבכל דור לפי הבנתם

לא עלינו, ובתפלתם ותחנונם העולם קיים, שהם ממתיקים כל הגזרות והדינים, וזה מה שאמרו חז"ל שבתחילה עלה לבראותו במדת הדין, אבל הקב"ה לא חזר בו חלילה, אלא באמת ברא את העולם במדת הדין, רק שקבע בבריאה גם בחינת 'שיתף למדת הרחמים', על ידי נשמות הצדיקים המעוררים לפניו רחמים, כדי שעל ידי זה תתקיים העולם מפני קטרוג מדת הדין, שהצדיקים בתפילתם מבטלים כל גזרות קשות, נמצא שהצדיקים הם מקיימין העולם, ו'היום' שלהם, כי המשך קיום העולם על מתכונתו יום ולילה הוא רק בזכות הצדיקים, ולהם ניתן הזמן, ולהם ניתן הברכה, וגם הקללה, והיכולת להפכה לברכה, ולהפך מדת הדין למדת הרחמים בכח תפילתם

ציונים והערות

ההשפעה ממנו לאו דיינא כי הצדיק כאשר יגזור אומר כן יקום'. עיי"ש בהמשך הדברים. ה. ראה בעל הטורים בריש פרשתנו (יא, כו): **'ד"א ראה אנכי. ראה עשרת הדברות שפתח באנכי ותקיים אותם כי כל המצות כלולות בהם'**. וראה עוד באר מים חיים בריש פרשתנו: והנה מודעת זאת למשכיל כי אור הקדושה כל מה שהוא למעלה הרי הוא כולל וחובק בתוכו ועצמיותו כל אשר מה שלמטה ממנו עד קצה האחרון. כי הכל נברא בדרך עילה ועלול. ובכל עילה ניתן כל כח ואור שהיה יכול לקבל בתוכו. הרי נכלל בתוכו כל אשר למטה ממנו. וכן בתורתנו

הקדושה כל תיבה ותיבה ואות ואות שבה כולן כוללין כל מה שלמטה מהן. כי הרי כולה היא רומזת לכל בריאת העולמות הקדושים. וכשם שהוא שם בעולמות כן הוא בה. לא יחסר דבר כידוע. ונמצאת אומר כי בנתינת התורה הקדושה אשר פתח דבריו האיר אלהינו יתברך ויתעלה שמו לעד לנצח נצחים, במלת אנכי ה' אלהיך וגו'. הרי מלת אנכי לבד חובק וכולל בעצמיותו כל בחינת התורה כולה בכלליה ופרטיה. הרי לפניך כי אנכי רומז על כל התורה כולה ולכל מה שכתוב בה'. נ. וראה דגל מחנה אפרים (פרשת כי תשא ד"ה והמכתב): **'דהנה ידוע** (זוהר

והיום בחי' הזמן שהוא בחי' המקבל מן האדם, כי האדם מתקנו ומשפיע בו לפי מה שהוא בא בימים, בחי' ביאה, כי נותן בהימים חיות ובחי' מושל על הזמן בחי' ואתה תמשל (בראשית ב, ז), ומשתמש בהזמן לפי צורכו לעבודת הקודש, ועובר על כל מדרות הזמן ופגעיו ומקרייו שמעכבים הילוכו ועושהו בחי' שבת קודש

ביאורים

מתקנו ומשפיע בו לפי מה שהוא בא בימים^ט, בחינת ביאה, כי הצדיק נותן בהימים חיות ומעלה אותם, ואז הזמן כביכול מקבל ממנו, ובזה הוא נעשה בחינת מושל על הזמן, ולכך כאשר האדם זוכה הזמן כביכול נקרא מקבל מהאדם והוא שולט על זמנו, כמו שהאדם יכול לשלוט על היצר הרע בחינת מה שנאמר (בראשית ד, ז): 'וְאַתָּה תִּמְשָׁל בּוֹ', וזה האדם השלם משתמש בהזמן לפי צורכו לעבודת הקודש, יש זמנים שהוא מקדישם ללימוד התורה ויש זמנים שהוא מקדישם לתפילה, ויש זמנים שהוא מקדישם לעשיית חסד הכל לפי המצטרך, ובזה הוא עובר על כל מדרות הזמן, ומתגבר על פגעיו ומקרייו שמעכבים הילוכו מלהתעלות בעבודת הקודש ועושהו - גם את ימות החול בחינת שבת

הם רואים המתנה שניתן באנכי שהקב"ה מלוכש בתורה, וכל אחד רואה ומשיג לפי דרגתו איך הקב"ה מלוכש בתורה, ומקבל את התורה לפי דרגתו. ובזה מיושב הדקדוק הראשון שדקדק רבינו למה פתח ואמר 'ראה' לשון יחיד, והמשיך ואמר 'לפניכם' לשון רבים, דהכתוב פתח ואמר 'ראה' לכל אחד בלשון יחיד, דכל אחד רואה ומשיג לפי דרגתו את גודל המתנה של 'אנכי נותן לפניכם', שהוא מכוון על התורה הקרויה אנכי והקב"ה המלוכש בתורה והוא ניתן לפניכם.

והמשיך ואמר נותן לפניכם 'היום' מרמז על בחינת הזמן, שהוא בחינה המקבל מן האדם, כי הזמן נתון לבחירה של האדם, אם ינצל את הזמן וישב וילמד ויתפלל כדבעי, הרי

ציונים והערות

באינון יומין עלאין באינון יומין ידיעאן בראז דמהיננותא, ויהו"ה ברך את אברהם בכל דמתמן נפקין כל ברכאן וכל טיבו. וכן מבואר בשל"ה הק' (פר' חיי שרה): 'ואברהם זקן בא בימים' יוצא מזה מוסר גדול, שצריך האדם לראות שבכל יום ויום מימי חייו יעשה בו טוב ולא רע, ואז יש מציאות חיות לזה היום. ויראת ה' [היא] תוסיף ימים' (משלי י, כז), כלומר, שכל יום ויום יש בו חיות מחמת מעשה הטוב שנעשה בהם. אבל 'שנות רשעים תקצרנה' (שם), כלומר, אפלו שנים רבות שחיה, נחשב בחייו כמת, מאחר שלא פעל בהם טוב. 'ואברהם זקן בא בימים', בכל יום ויום היה בו חיות ונעשה זקן, והארכתו במאד בתוכחת מוסר במקומו (ח"א שער האותיות אות ת' אות קטנה ח"ב; ח"ב מסכת חולין אות קלז-קמה), שצריך אדם לעשות תשובה בכל יום ויום ולתקן מעשיו.

פרשת אחרי עג) אורייתא וקודשא בריך הוא כולא חד ותיבת אנכי מרמז על דרך אנה נפשי כתבתי 'יהיית (שבת קה). ע"כ, והיינו כביכול נפשו של הקב"ה הוא ממש בתורה, עכ"ל הדגל. ז. על שם הכתוב (שמות כאא): 'וְאַלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׂים לִפְנֵיהֶם, וּפִירֶשׁ רִשִּׁי שֵׁם: 'אֲשֶׁר תִּשִּׂים לִפְנֵיהֶם כְּשִׁלְחָן הָעֵרוּן וּמוֹכַח לֵאכּוֹל לִפְנֵי הָאָדָם'. ח. עיין רש"י עה"פ (בראשית יח, ב): 'וירא - מהו וירא וירא שני פעמים, הראשון כמשמעו והשני לשון הבנה'. ט. על משקל הכתוב (בראשית כד, א): 'וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו וְהָ' בְּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכָל'. ופירושו חז"ל בזה"ק (פר' חיי שרה קכט): 'ולא אתקריב אברהם ביומא חד או בזמנא חדא, אלא עובדיו קריבו ליה בכל יומיו מדרגא לדרגא עד דאסתלק בדרגיו כד הוה טיב, ועאל בדרגין עלאין כדקא חזי, דכתיב ואברהם זקן, וכדין בא בימים,

בח' ויברך ויקדש (בראשית ב, ג), היום ברכה, ברכו במן (ב"ר יא, ב). משא"כ הקללה שהוזמן עובר עליו ומושל בו והוא נשפע מהזמן והזמן מושכו מהעולם ועד העולם עד זקנה ושיבה. ולכן סמך להיום ברכה וקללה - אשר תשמעו, כי כל זה צריכים להבין היטב באוזן שומעת איך שהיום תלוי בהברכה וקללה.

ביאורים

האדם שולט על ימיו וממלא אותם בתורה ועבודה, או להיפך הזמן שולט עליו לקללה שאין לו מה לעשות בו, וכן סמך תיבת 'ברכת וקללה' לאומרו 'אשר תשמעו', כי כל זה צריכים להבין היטב באוזן שומעת איך שהיום תלוי בהברכה וקללה לפי מה שמשפיע האדם בה, ובזה מיושב הג' דקדוקים הנוספים שדקדק רבינו בלשון הכתובים, למה אמר 'תשמעו', הרי לכאורה השמיעה אינה התכלית אלא העשיה, אלא הכונה לשמוע ולהבין היטב באוזן שומעת איך שהזמן והיום תלוי בו האם יתפרשו לברכה או להיפך ח"ו, ולכן בברכה אמר 'אשר' ובקללה אמר 'אם', כי היה רצונו שהאדם ישמע ויבין איך הברכה תלויה רק בו. וכן יש בזה עוד תירוץ על הדקדוק השלישי שדקדק רבינו, איך יתכן לומר 'ואת הקללה' שהקב"ה כביכול יתן קללה, והרי מפי העליון לא יצא רע ח"ו. דבאמת הקב"ה נותן רק ברכה, אלא שהבחירה ביד האדם שלא לנצל את הזמן, ובזה הוא ממית על עצמו קללה ח"ו שהזמן ישלוט בו.

קודש, כי העובד השי"ת גם ימי החול שלו נחשבים לבחינת שבת קודש, כיון שהוא מקדש את ימי החול רק לתורה ועבודה, והוא בחינת מה שנאמר בשבת (בראשית ב, ג): 'ויברך אותו ויקדש אותו', שהשבת הוא מקור הברכה, וכן זה התלמיד חכם הבוחר בתורה נאמר בו בפרשתנו: 'ראה אנכי', היינו על ידי שתבחר בתורה תזכה לקדש ולברך גם ימי החול שיהיה כל יום קדוש בקדושת השבת בגדר 'היום ברכה' כי כל ימיו מבורכים כמו השבת קודש, וכן אמרו חז"ל על יום השבת (ב"ר יא, ב): 'ברכו במן', והוא מעלת התלמיד חכם שאינו צריך לחזור אחר מזונותיו אלא הוא כביכול כאוכלי המן, מה שאין כן הקללה, שמי שלא שם חלקו בתורה, הזמן עובר עליו ומושל בו, פעמים הוא ישן פעמים הוא ער הכל לפי עצת היצר הרע, והוא נשפע מהזמן, והוא מתפעל ונטרד מהבלי הזמן ומאורעותיו, והזמן מושכו מהעולם ועד העולם עד זקנה ושיבה"א. ולכן סמך לתיבת היום - 'ברכה וקללה' ללמדך שעיקר הקללה והברכה תלוי ביום, האם

ציונים והערות

כ' הצדיקים מחיים ימיהם, והרשעים ימיהם מחיים אותם. וראה מה שכתב רבינו לקמן תשי"ב בתו"ד: 'מצאיה ומתנה גדולה היא היום, כי היום והזמן היא מבחי' נוקבא (מבוא שערים דרוש ברכת הלנה דף ס ט"ב. פ"ח שער ר"ח פ"ג) שמקבל מן האדם והוא מתקנן ונעשה עליו בעליו ומושל לעשות בו כרצונו, והשוטה היום מושל עליו והוא עבד לו לעשות מה שיקרה לפניו בטרדת הזמן ומאורעותיו'.

י. ראה ספר דגל מחנה אפרים (פרשת תולדות ד"ה או יש לומר): 'ושמעתי מאא"ז זללה"ה כי יש ל"ט מלאכות שהם לצורך חיות וקיום האדם, אך כשעוסק בתורה אינו צריך ל"ט מלאכות גשמיות כי הטל תורה מחייהו, ויש לומר שלכן נקרא התלמיד חכם שעוסק בתורה בחינת שבת, כיון שהוא שובת מן הל"ט מלאכות ואינו צריך להם כי טל תורה מחייהו'. יא. וראה אור החיים הק' פר' חיי שרה (בראשית כג, א):

עוד י"ל, את הברכה אשר תשמעו. כי מצוה גוררת מצוה (אבות ד, ב), והיא בחי' ברכה שממעט נעשה הרבה ונעשה בחי' מקור הברכה ושכר מרובה, והגם ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא (קדושין לט:), כי היום לעשותם ולא למחר (ע"ז ג.), וא"א לשכר זה בעוה"ב, כי באמת הצדיקים שמחים מהמצוה יותר משכרה בחי' יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי העוה"ב (אבות ד, ז), וההיפך עבירה גוררת ח"ו ונעשה מקור להקללה ח"ו, ולזה אומר הברכה אשר תשמעו, תאזינו בהתבוננות.

ביאורים

זה של מצוה גוררת מצוה בעולם הבא"ב, כי באמת הצדיקים שמחים מהמצוה יותר משכרה"ב, בחינת מה שאמרו חז"ל (אבות ד, יז): 'יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא', וההיפך עבירה גוררת עבירה ח"ו, ונעשה מקור להקללה ח"ו, ולזה אומר, 'הברכה אשר תשמעו', תאזינו בהתבוננות איך ממצוה אחת נעשים הרבה מצוות ותבחרו בדרך הטובה כדי שלא יגיע עליכם ח"ו.

עוד יש לומר, 'את הברכה אשר תשמעו'. כי כבר אמרו חז"ל (אבות ד, ב): 'מצוה גוררת מצוה', והיא בחינת ברכה, שממעט נעשה הרבה, וממצוה אחת נעשה הרבה מצוות, ונעשה בחינת מקור הברכה ושכר מרובה, והגם שכבר אמרו חז"ל (קדושין לט:): 'שכר מצוה בהאי עלמא ליכא', אבל המעלה הזאת של התענוג בריבוי המצוות הוא רק בעולם הזה, כי 'היום לעשותם ולא למחר' (ע"ז ג.). ואי אפשר לשכר

ציונים והערות

עמה יעוד הטוב, והוא אשר תשמעו כי השמיעה בתורה הוא תענוג מופלא ומחיה הנפש כאומרו (ישעי נ"ה) שמעו ותחי נפשכם, והמרגיש בטעם התורה תשיחנו נפשו כי עליו לשלם גמול טוב למתן מתנה טובה מופלאת ואין צריך לומר שאין לתבוע שכר עליה.

יב. 'ולזה אומר 'היום' אף ששכר מצוה בהאי עלמא ליכא היינו התענוג האמיתי והדביקות, ומ"מ גוררת מצוה זהו בהאי עלמא דייקא'. - כת"י ישן. יג. וראה מה שכתב האור החיים הק' בפרשתן (דברים יא, כז): 'את הברכה אשר וגו'. אמרו את, להעיר כי מלבד הברכה המושגת מדרך ה' עוד לו

הוראות למעשה

- א. הצדיקים הם שיתוף מרת הרחמים שממליצים טוב על ישראל.
- א. בכל דור הצדיקים זוכים להבין ולהשיג בתורה לפי ערכם.
- א. הזמן נחשב מקבל מהאדם, כי האדם מחליט האך לקדשו בתורה ובמצוות או לא ח"ו.
- א. כאשר האדם מקדש את זמנו, זמנו מתקדש כשבת קודש ונעשה מאוכלי המן.
- א. מצוה גוררת מצוה, ולכך כל מצוה יש בה ברכה בעצם וההיפך ח"ו.

ואלה יעמדו על הברכה ידידינו הנכבדים
שהרימו תרומתם קודש להוצאת הגליון

נדבת ידידינו החשוב
הרב יצחק שטיינהרטר שליט"א
לרגל שמחת
הולדת הבן
בשעטו"מ

נדבת ידידינו החשוב
הרב מרדכי בר"מ אייזנבאך שליט"א
לרגל שמחת
הולדת הבן
בשעטו"מ